

Ársyfirlit 2021

Reykjaneshöfn

Halldór K Hermannsson
hafnastjóri Reykjaneshafnar

Ársyfirlit 2021

Reykjaneshöfn

Reykjanesbær 7. Apríl 2022,

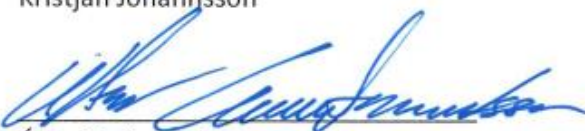
Í stjórn Reykjaneshafnar

Hjörtur B. Guðbjartsson formaður

Hanna B. Konráðsdóttir varaformaður

Kristján Jóhannsson

Sigurður Guðjónsson

Úlfar Guðmundsson

hafnarstjóri Reykjaneshafnar

Halldór K. Hermannsson

Reykjaneshöfn

Reykjaneshöfn tók til starfa í núverandi mynd 5. desember 2002 og samanstendur hafnaraðstaðan af smábátahöfninni í Gróf, Hafnahöfn, Helguvíkurhöfn, Keflavíkurhöfn og Njarðvíkurhöfn. Athafnasvæði hafnaraðstöðu er 30.415 m² að stærð. Reykjaneshöfn er B-hluta fyrirtæki innan samstæðu Reykjanesbæjar.

Starfsemi og hafnaraðstaða

Kjarnastarfsemi Reykjaneshafnar er almenn hafnarstarfsemi í samræmi við hafnalög nr. 61/2003, lög um siglingavernd nr. 50/2004, reglugerð nr. 326/2004, samþykkt Reykjaneshafnar nr. 982/2005 auk annarra laga og reglugerða sem ná til hafnareksturs eða hluta hans.

Í rekstri Reykjaneshafnar er tekið mið af stefnu Reykjanesbæjar til ársins 2030 og þau gildi sem þar eru sett fram: Framsækni, Virðing og Eldmóður. Í áhersluatriðum er sérstaklega horft til Vistvæns samfélags og Fjölbreyttra starfa ásamt þeim heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna sem þar eiga við.

Til að stuðla að Vistvænu samfélagi mun Reykjaneshöfn stefna að því:

- að 2030 verði landtenging rafmagns til staðar fyrir alla viðskiptavini Reykjaneshafnar óháð orkuþörf viðkomandi skipa og stuðla þar með að betri loftgæðum í umhverfinu. (Heimsmarkmið nr. 7.1 og 12.2)

- að móttaka og meðhöndlun úrgangs á hafnarsvæðinu verði skilvirkari með það að leiðarljósi að lágmarka förgun og auka endurnýtingu. (Heimsmarkmið nr. 11.6, 12.4 og 12.5)

Til að stuðla að Fjölbreytni starfa mun Reykjaneshöfn stefna að því:

- að efla innviði sína til þess að auka þjónustugetu við viðskiptavini hafnarinnar á sem flestum sviðum og skapa þar með grundvöll að fjölbreyttari atvinnusköpun. (Heimsmarkmið nr. 8.2, 8.9 og 9.1)

Efnisyfirlit

Reykjaneshöfn	3
Starfsemi og hafnaraðstaða	3
Almenn hafnarstarfsemi.....	6
Skipakomur og flutningar	6
Afli og landanir	6
Skipagjöld og þjónusta	7
Dráttarbátur:	7
Ísturn:	7
Tekjur af almennri starfsemi	7
Leigutekjur.....	8
Tekjur af lóðum og lendum	8
Laun og launatengd gjöld	8
Hækkun lífeyrisskuldbindinga	8
Lóðir og lendur	9
Annar rekstrarkostnaður	9
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9
Afskriftir	9
Fjármagnsliðir	10
Rekstrarniðurstaða fyrir sértæka liði.....	10
Fjármál.....	10
Fjárfestingar 2021.....	11
Hafnarmannvirki.....	11
Öryggismál.....	11
Lýsing og landtengingar	11

Lokaorð	12
Starfsmenn og stjórn	12
Starfsmenn	12
Stjórn	12

Almenn hafnarstarfsemi

Opið er fyrir almenna hafnarstarfsemi allan sólarhringinn allt árið um kring. Daglegur vinnutími er frá kl. 08:00 til kl. 17:00 virka daga en starfsmenn á bakvöktum sinna útköllum á öðrum tímum. Móttaka skipa um stórhátíðir miðast þó við þjónustugetu hafnarinnar hverju sinni.

Skipakomur og flutningar

Heimsfaraldurinn COVID 19 sem skall á heimsbyggðinni í mars 2020 hefur haft umtalsverð áhrif á tekjur Reykjaneshafnar undanfarin ár, þá sérstaklega þann hluta sem snýr að skipakomum og flutningum. Væntingar voru um að faraldurinn væri í rénum á fyrri hluta ársins 2021 en það reyndist óskhyggja og var árið meira og minna undirlagt af COVID 19. Fraktskipakomur ársins urðu þó fleiri en árið á undan en 27 slík skip komu til hafnar á árinu í stað 22 árið 2020 sem var þó heldur færri skip en almennt komu árlega til Reykjaneshafnar árin þar á undan.

Vörugjöld af vöruflutningum er stærsti tekjustofn Reykjaneshafnar og vegur þar mest innflutningur á flugvélaeldsneyti til landsins, en allt slíkt eldsneyti er flutt inn um Helguvíkurhöfn. Samdráttur í flugi til og frá landinu hefur bein áhrif á þau vörugjöld en heimsfaraldurinn olli miklum samdrætti í flugrekstri á sl. tveimur árum og gerði það að verkum að vörugjöld af eldsneyti þessi ár er langt undir því sem þær voru árin þar á undan. Í áætlun ársins 2021 voru væntingar um að jákvæðar breytingar í flugi myndu verða strax á vordögum en þær breytingar urðu þó ekki fyrr en um mitt sumar og tekjur því tengdu minni en gert var ráð fyrir. Annar vöruflutningur reyndist þó meiri en búist var við með meiri tekjum en það dugði þó ekki til og voru vörugjöld ársins undir væntingum. Vörugjöld ársins voru 50% af heildartekjum hafnarinnar árið 2021.

Undanfarin ár hefur Reykjaneshöfn unnið að markaðssetningu Reykjaneshafnar sem ákjósanlegan viðkomustað fyrir smærri skemmtiferðaskip. Þessi vinna er unnin í samstarfi við Reykjanesbæ og Markaðsstofu Reykjaness og hefur skilaði sér í fimm viðkomum slíkra skipa sumarið 2021.

Afli og landanir

Landað magn af botnfiski hjá Reykjaneshöfn hefur verið nokkuð stöðugt á milli ára undanfarin ár en hefur þó farið sígandi sl. tvö ár miðað við meðaltal áranna þar á undan. Meðaltalsafli í botnfiski á árunum 2011 til 2017 var tæp 4.600 tonn, var tæp 3.900 tonn árið 2019 og fór niður í tæp 3.500 tonn árið 2020. Botnfiskaflinn 2021 var rúm 3.600 tonn sem er aðeins 100 kg. umfram það sem landað var

árið á undan. Aflagjöld af aflaverðmæti landaðs afla er helsti tekjustofn hafnarinnar af sjávarútvegi en vægi hans í tekjum hafnarinnar hefur minnkað undanfarin ár. Aflagjöld ársins 2021 voru á pari við áætlun ársins og námu tæpum 8% af heildartekjum ársins.

Skipagjöld og þjónusta

Almenn hafnarstarfsemi Reykjaneshafnar samanstendur af viðlegugjöldum og þjónustutekjum. Af öllum skipum og bátum sem nota mannvirki Reykjaneshafnar eru tekin viðlegugjöld auk þjónustugjalda í tengslum við vigtun, rafmagnsnotkun, nýtingu á köldu vatni, afsetningu úrgangs og festarþjónustu. Tekjur hafnarinnar af þessum þáttum voru 23% umfram áætlun ársins og tæplega 8% umfram tekjur síðasta árs. Auk almennrar hafnarstarfsemi rekur Reykjaneshöfn dráttarbát og ísverksmiðju.

Dráttarbátur: Dráttarbátur Reykjaneshafnar sér um flutning á hafnsögumanni út í skip og aðstoðar skip við að komast að viðlegukanti. Önnur verkefni dráttarbátsins tengjast m.a. þjónustu við skip á ytri höfn Reykjaneshafnar og aðstoð við skip sem tengjast Skipasmíðastöðinni í Njarðvík.

Tekjur vegna þjónustu dráttarbáts voru 17% umfram áætlun ársins og kom hann að komu 25 skipa til Reykjaneshafnar auk annarrar þjónustu.

Ísturn: Reykjaneshöfn framleiðir og selur ís til fiskiskipa, en fátítt er að slíkur rekstur sé á hendi hafna. Íssala til viðskiptavina Reykjaneshafnar árið 2021 var 6% umfram áætlun ársins, Stærsti hluti þess magns var til fiskibáta en um 20% er sala til smærri fiskvinnslufyrirtækja á svæðinu sem eru að vinna fisk til útflutnings með flugi.

Tekjur af almennri starfsemi

Heimsfaraldurinn COVID 19 olli mikilli óvissu varðandi rekstrartekjur Reykjaneshafnar á árinu 2021 en eins og komið hefur fram er stór hluti tekna hafnarinnar af skipaumferð og vörugjöldum þeim tengdum. Í fjárhagsáætlun ársins 2021 var gert ráð fyrir að aðstæður skipaumferðar og vöruflutninga myndu batna þegar líða tæki á árið sem varð raunin. Rekstrartekjur ársins af almennri starfsemi árið 2021 eru 4% hærri en áætlun ársins gerði ráð fyrir og 37% hærri en niðurstöður voru fyrir árið 2020.

Leigutekjur

Reykjaneshöfn er eigandi að landi í nærumhverfi þeirra hafnarsvæða sem heyra undir höfnina. Hluti þess lands er þegar deiliskipulagður en annað er án skipulags. Á árinu 2021 fékk höfnin greidda lóðarleigu af yfir 100 lóðum með skilgreindum fasteignanúmerum auk tekna af skammtímaleigu af annarri lóðaraðstöðu. Þar fyrir utan leigði Reykjaneshöfn Norðuráli Helguvík ehf. land innan sveitarfélagamarka

Suðurnesjabæjar sem liggur að iðnaðarsvæðinu í Helguvík, en Reykjaneshöfn er með landið á leigu frá ríkissjóði.

Tekjur af lóðum og lendum

Leigutekjur ársins voru 16% hærri en áætlun ársins gerði ráð fyrir sem má rekja annars vegar til hærri leigutekna frá Norðurál Helguvík ehf., en sú leiga er í erlendum gjaldeyri, og hins vegar til meiri tekna af skammtímaleigu en gert var ráð fyrir.

Laun og launatengd gjöld

Stöðugildi hjá Reykjaneshöfn eru fimm auk fimm nefndarmanna í Stjórn Reykjaneshafnar. Launakostnaður ársins 2021 er á pari við áætlun ársins og nam 40% af rekstrartekjum en samkvæmt áætlun var gert ráð fyrir að launakostnaður yrði 42% af áætluðum tekjum.

Hækkun lífeyrisskuldbindinga

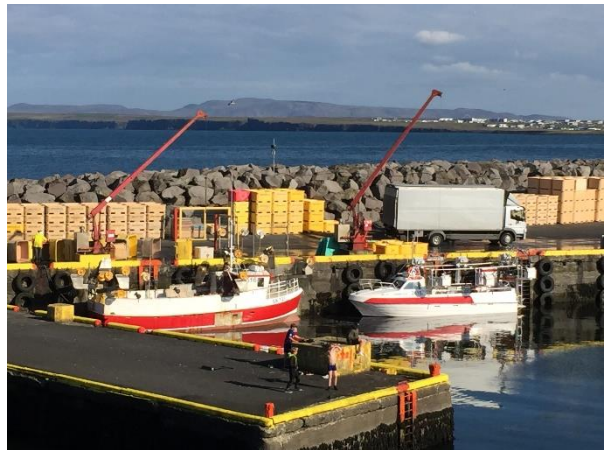
Á árum áður greiddu starfsmenn Reykjaneshafnar í lífeyrissjóð LSR en það hefur breyst og í dag greiðir enginn starfsmanna hafnarinnar í þann lífeyrissjóð. Þegar launþegar greiða iðgjöld til LSR skuldbindur launagreiðandi sig um leið til að taka þátt í lífeyrisgreiðslum sjóðfélaganna þegar að því kemur að þeir fá greiddan lífeyri. Hlutdeild launagreiðanda í áætluðum framtíðarlífeyrisgreiðslum nefnist lífeyrisskuldbinding. Sex fyrrum starfsmenn Reykjaneshafnar tóku lífeyri samkvæmt þessu fyrirkomulagi árið 2021 og er í lok hvers rekstrarárs Reykjaneshafnar gjaldfærður uppreikningur á áætlaðri framtíðarþróun þeirra greiðslna. Uppreikningur ársins 2021 er 37% umfram áætlun ársins, en það má að mestu rekja til breyttra forsenda í lífaldri sem gefnar er út af fjármálaráðuneytinu til viðmiðunar í slíkum útreikningi.

Lóðir og lendur

Stærsti kostnaðarliður í lóðum og lendum er það endurgjald sem Reykjaneshöfn greiðir til ríkissjóðs vegna landsins í Suðurnesjabæ sem Reykjaneshöfn endurleigir til Norðuráls Helguvíkur ehf. Þarna eru einnig fasteignagjöld af þeim lóðum og mannvirkjum sem tilheyra Reykjaneshöfn og ekki eru á forræði annarra greiðenda. Annar kostnaður snýr að viðhaldi og öðrum umsýslukostnaði sem þörf er á að sinna hverju sinni. Rekstrarkostnaður ársins er 17% umfram áætlun sem liggur annars vegar í hærri leigugreiðslum til ríkissjóðs, greiðslan er í erlendum gjaldeyri, og hins vegar vegna hærri fasteignagjalda en áætlun gerði ráð fyrir.

Annar rekstrarkostnaður

Meginþungi af rekstri Reykjaneshafnar er færður undir þennan lið. Í honum felst rekstur og viðhald hafnarmannvirkja, rekstur og viðhald fasteigna, rekstur og viðhald bifreiða, áhalda og tækja auk reksturs dráttarbáts og Ísturns. Hér eru einnig gjaldfærðar niðurfærslur viðskiptakrafna og annars rekstrartengds kostnaðar. Vegna óvissuástandsins sem fylgdi heimsfaraldrinum COVID 19 var gætt sérstaklega að öllum útgjöldum og reynt að halda þeim í lágmarki. Þó sveifla væri milli einstakra þátta innan þessa rekstrarliðar þá jafnaðist það nokkuð vel út og var niðurstaðan um 5% betri miðað við það sem gert var ráð fyrir í fjárhagsáætlun ársins.

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Hér er gjaldfærður sameiginlegur kostnaður sem ekki skilgreinist niður á einstaka rekstrarliði, s.s. reikningsskil hafnarinnar, kostnaðarhlutdeildir, lögfræðipjónusta og markaðsstarf. Eins og í almennum rekstrarkostnaði var gætt vel að öllum útgjöldum vegna óvissuástandsins sem fylgdi heimsfaraldrinum og því skotið á frest sem hægt var að fresta. Niðurstaðan er að þessi rekstrarliður er 20% undir því sem áætlun ársins gerði ráð fyrir.

Afskriftir

Afskriftir eða fyrningar varanlegra rekstrarfjármuna miðast við að kostnaðarfæra viðkomandi rekstrarfjármuni í samræmi við líftíma þeirra. Árlegar afskriftir eða fyrningar geta verið frá 1% upp í 30%, t.d. eru almenn hafnarmannvirki yfirleitt afskrifuð um 2% á ári en bifreiðar og tæki um 20%. Árlega

er farið yfir útistandandi viðskiptakröfur um áramót og metið hvort afföll geti orðið á innheimtu þeirra. Í ár var fært til varúðarniðurfærslu 6% af útistandandi kröfum.

Fjármagnsliðir

Reykjaneshöfn endurfjármagnaði skuldir hafnarinnar gagnvart Lánasjóði sveitarfélaga ohf. á árinu 2020. Við gerð áætlunar ársins 2021 var miðað við að verðlagsþróun ársins yrði 2,5% sem miðaðist við þá þróun sem hafði verið undanfarin ár. Raunþróun var þó heldur verri og fór vísitala neysluverðs umfram það sem áætlað var, fór vel yfir 5% í lok ársins. Þessi þróun gerði það að verkum að fjármagnsliðir fóru 35% yfir áætlun ársins sem gerði rekstrarniðurstöðu ársins verri en áætlað var.

Rekstrarniðurstaða fyrir sértæka liði

EBITA ársins 2021 af reglulegri starfsemi hafnarinnar varð 27% hærri en áætlun ársins gerði ráð fyrir eða 27% af rekstrartekjum, en í áætlun ársins var gert ráð fyrir að hún væri 21% af áætluðum tekjum. Það dugði þó ekki til þess að vega upp á móti verðlagsþróun ársins og varð rekstrarniðurstaðan af almennri starfsemi 7% verri en áætlað var.

Fjármál

Unnið hefur verið að endurskipulagningu á fjármálum Reykjaneshafnar undanfarin ár með það að leiðarljósi að auka rekstrarhæfi hafnarinnar. Í upphafi ársins 2021 voru kröfuhafa hafnarinnar tveir, annars vegar Reykjanesbær með 78% af skuldunum og hins vegar Lánasjóður sveitarfélaga ohf. með 22%. Á árinu 2020 ákvað Stjórn Reykjaneshafnar að endurfjármagna eldri lán sem snéru að Lánasjóði sveitarfélaga og var þeirri vinnu lokið á vormánuðum það ár. Var um 29 lán að ræða með vaxtaþróun frá 2,4% upp í 6,25% sem endurfjármögnuð voru með þremur lánnum með fasta vextir upp á 2,5%.

Með samkomulagi frá 3. september 2019 milli Reykjaneshafnar og Reykjanesbæjar voru greiðslur verðbóta og vaxta af skuldum hafnarinnar gagnvart Reykjanesbæ frystar fram til ársins 2023. Það samkomulag gerir það að verkum að rekstrarhæfi hafnarinnar var tryggt frá þeim tíma til ársins 2023. Þegar það samkomulag var gert stefndi í iðnaðaruppbyggingu í Helguvík í formi stóriðju sem hefði haft í för með sér aukið tekjustreymi til hafnarinnar og þar með greiðslugetu hennar á skuldbindinguna gagnvart bæjarsjóði innan fárra ára. Á síðasta ári lá fyrir að ekkert yrði af þeirri uppbyggingu og aukin greiðslugeta hafnarinnar því ekki fyrirsjáanleg. Á 1347. fundi bæjarráðs Reykjanesbæjar 2. desember

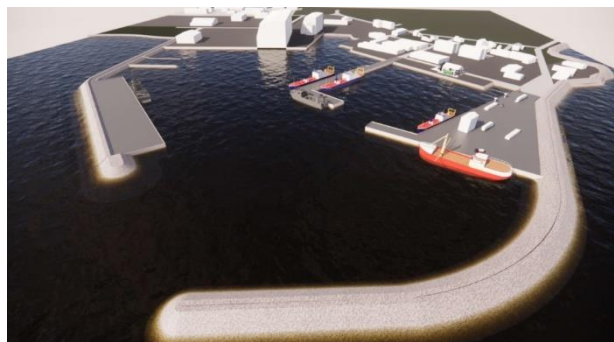
sl. var samþykkt að gefa eftir skuld hafnarinnar við bæjarsjóð og styrkja þar með eigið fé hafnarinnar. Þessi samþykkt var svo staðfest á 621. fundi bæjarstjórnar Reykjanesbæjar 7. desember 2021. Með þessari ákvörðun bæjarráðs og bæjarstjórnar hefur rekstraróvissu vegna Reykjaneshafnar verið eytt og rekstrarhæfi og sjálfbærni Reykjaneshafnar tryggð til framtíðar.

Fjárfestingar 2021

Fjárfestingar ársins námu rúmlega 28 milljónum króna. Snéru þær fjárfestingar bæði að stærri og smærri verkefnum:

Hafnarmannvirki

Njarðvíkurhöfn. Á árinu 2020 var ákveðið að byggja upp skjólgarð við Njarðvíkurhöfn ásamt því að dýpka innan hafnarsvæðisins. Tilgangurinn var að skapa betri skjól við núverandi hafnarmannvirki og skapa aðstæður fyrir djúpristari skip til athafna sig innan hafnarinnar. Framkvæmdin var samþykkt inn á

Samgönguáætlun Alþingis og hófst undirbúningur framkvæmda á árinu 2021.

Flotbryggja. Reykjaneshöfn hefur horft til þess í rekstri sínum að skapa aðstöðu sem gæti þjónustað aðila sem eru í sjávertengdri ferðaþjónustu, s.s. með aðstöðusköpun til þess að smærri bátar ættu auðvelt með að móttaka eða afsetja farþega. Síðasta vor var sett upp flotbryggja í Keflavíkurhöfn til þess að geta sinnt þessu hlutverki, en vegna aðstæðna var hún síðan færð inn í Njarðvíkurhöfn.

Öryggismál

Öryggisgirðingar. Í Keflavíkurhöfn voru settar upp öryggisgirðingar til þess að loka af Miðbryggju og Vesturbryggju.

Öryggismyndavélar. Settar voru upp tvær myndavélar við Keflavíkurhöfn og tvær myndavélar við Hafnahöfn.

Neyðarstigir. Settir voru upp tveir stigir utanvert á viðlegukanta Olúbryggju í Helguvík.

Lýsing og landtengingar

Landtengingar. Önnur landtengingin á Aðalhafnargarðinn í Keflavíkurhöfn var endurnýjuð og gerð aðgengilegri.

Lýsing á hafnarsvæði. Lýsing á hluta hafnarsvæðis Reykjaneshafnar var endurnýjuð með ledlýsingu.

Lokaorð

Rekstur Reykjaneshafnar er nokkuð hefðbundinn milli ár. Um er að ræða þjónustu við fiskiskip, fraktskip og núna á síðari árum skemmtiferðaskip auk leigutekna af landi í eigu hafnarinnar. Grunnurinn í rekstrinum er sjálfbærni, þ.e. að tekjur hafnarinnar standi undir rekstrarkostnaði, afskriftum, fjármagnsliðum og afborgunum skuldbindinga. Í því felst að tryggja nægt tekjustreymi í rekstrinum til þess að sjálfbærni hafnarinnar gangi eftir með því að hlúa að núverandi tekjustraumum ásamt því að leita nýrra tekjutækifæra. Jafnframt að gæta þess að kostnaðarliðir í rekstri hafnarinnar séu innan þeirra marka ár hvert að það gangi eftir. Sem lið í þeirri viðleitni er markmiðið að laun og launatengd gjöld fari ekki yfir 30% af tekjum og að EBITDA hvers árs fari ekki undir 35%. Þetta gekk ekki eftir í rekstrarniðurstöðum ársins 2021 þar sem launaliðurinn var 40% af tekjum og EBITDA ársins aðeins 26%, en þessi rekstrarniðurstaða litast að stórum hluta af því umhverfi sem var til staðar það ár undir áhrifum af COVID 19.

Starfsmenn og stjórn

Starfsmenn

Halldór K Hermannsson hafnarstjóri

Gylfi Bergmann hafnarstarfsmaður

Jón Pétursson hafnsögumaður

Jóhannes Þ Sigurðsson hafnsögumaður

Karl Ó Einarsson hafnsögumaður

Stjórn

Hjörtur M Guðbjartsson formaður

Hanna B Kornráðsdóttir varaformaður

Sigurður Guðjónsson

Kristján Jóhannsson

Úlfar Guðmundsson

REYKJANESBÆR

Í KRAFTI FJÖLBREYTILEIKANS